

— навчально-методичне забезпечення викладання дисциплін: авторами відповідної літератури часто є науковці, ніж викладачі («монографічний» тип містить академічну мову, складну і схоластичну логіку, суб'єктивно придуману термінологію, що призводить до примітивного засвоєння матеріалу без розуміння базових концепцій, вироблення навичок аналізу і формування власної думки).

Слід пам'ятати, що саме студент, одержуючи освіту з подальшим застосуванням знань в житті, визначає репутацію вищого навчального закладу.

М. Г. Семенов, канд. екон. наук, доц.,
кафедра політичної економії обліково-економічних ф-тів

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІН ПО ВИБОРУ СТУДЕНТІВ

Включення вищих навчальних закладів України в Болонський процес передбачає впровадження в практику навчального процесу університету участі студентів у самостійному формуванні їх індивідуальних планів на основі вільного вибору окремих дисциплін, що потребує певних змін у підходах до організації навчального процесу як з боку викладачів, так і студентів. У цих умовах студент опановує навчальний матеріал на свій розсуд відповідно до ступеня значущості для нього тої чи іншої дисципліни в процесі формування його як фахівця в певній галузі знань. У навчальних планах більше уваги приділяється самостійній роботі при опануванні як окремих тем, так і дисципліни в цілому, на що відповідно передбачається студента час.

У зв'язку з цим до деякої міри змінюється функціональне призначення викладача. З постачальника навчальної інформації викладач перетворюється у керівника навчально-пізнавальною діяльністю студента з метою розвитку його інтелектуальних сил і здібностей. Студент не тільки навчається, а й залучається до наукової роботи і в міру набуття знань і розвитку інтелекту здійснює під керівництвом викладача реально значиму наукову діяльність.

Цього можливо досягти коли навчальний процес формується на основі єдності зусиль викладацького складу і студентства, ко-

ли викладання і вивчення перетворюються в діалог між викладачем і студентом.

Робота викладача спрямовується кафедрою шляхом розробки і впровадження навчальних програм і планів, модулів та відповідного методичного забезпечення. З іншого боку навчання має бути сумлінною, творчою, наполегливою і життєво необхідною працею для тих хто навчається. У зв'язку з цим зростає роль і значення самостійної роботи студента, пошук додаткових інформаційних джерел в монографічній та періодичній літературі.

Кафедра політичної економії обліково-економічних факультетів розробила і запропонувала декілька спецкурсів, які читаються і вивчаються по вибору студентів. Серед таких спецкурсів особливе місце займає «Трансформаційна економіка та економічна політика», який представлений як дисципліна «Економічна теорія-2» і читається на другому курсі більшості факультетів університету на протязі одного семестру.

Метою цього спецкурсу є більш глибоке вивчення фундаментальних проблем економічної теорії у світлі трансформаційних процесів, які протікають в економічному житті України.

Практика показала, що студенти загалом слабо підготовлені до активної самостійної роботи. Рекомендована наукова періодична література, а саме на її основі передбачається опанування цього спецкурсу, в переважній кількості студентами не опрацьовується і відповідні записи у їх конспектах відсутні. У кращому випадку студенти роблять ксерокопії з деяких рекомендованих статей і приходять з ними на семінарські заняття.

Складається враження, що студенти в повній мірі ще не усвідомили ролі і значення у навчальному процесі дисциплін по самостійному вибору і сприймають це як добровільне бажання або небажання їх вивчення. Звідси низьке відвідування студентами не тільки лекцій, а й семінарських занять, що позначається на їх успішності. Мабуть студенти ще не усвідомлюють зміни у технології навчального процесу, орієнтованої на самостійну роботу, на самоосвіту і самовиховання.

При з'ясуванні тої чи іншої теми спецкурсу велике значення має розуміння відповідного категоріального апарату, який було розглянуто раніше, в основному курсі. Тому слід звертати увагу студентів на необхідність повторення відповідних тем.